

zu + Infinitiv

A zu + Infinitiv szerkezetet többféle mellékmondatban használhatjuk: (1) alanyi, (2) tárgyi, (3) célhatározói és (4) módhatározói mellékmondatokban.

1. **Alanyi mellékmondatokban** akkor használunk zu + Infinitiv szerkezetet a dass + KATI (Kötőszó, Alany, Tárgy, Ige) szórend helyett, ha a főmondat személytelen kifejezés és (1) a mellékmondat alanya általános (man) vagy (2) a mellékmondat alanyát a főmondatban már megemlítettük.

Es ist nützlich, dass man jeden Tag Sport treibt.

Es ist nützlich, jeden Tag Sport zu treiben.

Hasznos dolog, hogy az ember minden sportol. Vagy: Hasznos minden nap sportolni.

Es ist den Schülern erlaubt, dass sie auf dem Hof laufen.

Es ist den Schülern erlaubt, auf dem Hof zu laufen.

A gyerekeknek meg van engedve, hogy fussanak az udvaron.

Es ist für mich überhaupt nicht peinlich, dass ich meinem Freund schreibe.

Es ist für mich überhaupt nicht peinlich, meinem Freund zu schreiben.

Számomra egyáltalán nem kínos, hogy írok a barátomnak.

Személytelen szerkezeteket tetszés szerint képezhetünk.

Pl.: ***Es ist verboten, auf dem Dobóplatz zu parken.***

Tilos a Dobó-téren parkolni.

Es ist unglaublich schwer, die letzte Aufgabe zu lösen.

Hihetetlenül nehéz megoldani az utolsó feladatot.

Es ist gefährlich, auf einen steilen Berg zu klettern.

Veszélyes egy meredek hegyre felmászni.

Es ist nicht möglich, in zwei Stunden in Potsdam zu sein.

Nem lehetséges két órán belül Potsdamban lenni.

Es ist nicht erlaubt, noch länger mit der Entscheidung zu warten.

Nem engedik meg, hogy tovább várakozzanak a döntéssel.

2. **Tárgyi mellékmondatok** helyett akkor használhatjuk a zu + Infinitiv szerkezetet, ha (1) a főmondat és a mellékmondat alanyai azonosak; (2) a fő- és mellékmondat alanyai nem azonosak, viszont a mellékmondat alanyát a főmondatban valamilyen formában már megemlítettük.

Azonos alanyok:

Ich habe meiner Mutter versprochen, dass ich pünktlich komme.

Ich habe meiner Mutter versprochen, pünktlich zu kommen.

Megígértem édesanyámnak, hogy pontosan jövök.

Er glaubte, dass er sie gesehen hat.

Er glaubte, sie gesehen zu haben

Azt hitte, hogy látta a lányt.

Nem azonos alanyok:

Ich habe meinen Vater gebeten, dass er mir das Buch gibt.

Ich habe meinen Freund gebeten, mir das Buch zu geben.

Arra kértem édesapámat, hogy adja nekem a könyvet.

Wir haben unseren Freunden vorgeschlagen, dass sie heute mit uns kommen.

Wir haben unseren Freunden vorgeschlagen, heute mit uns zu kommen.

Azt javasoltuk a barátainknak, hogy ma jöjjenek velünk.

Ide tartozik még:

jm. beauftragen	megbízni vkit
jm. etw. erlauben	megengedni vkinek vmit
jm. etw. befehlen	megparancsolni vkinek vmit
jm. etw. gestatten	megengedni vkinek vmit
jm. etw./zu etw. raten	tanácsolni vkinek vmit
jm. etw. verbieten	megtiltani vkinek vmit
jm. etw. vorschlagen	javasolni vkinek vmit
jm. etw. vorschreiben	előírni vkinek vmit

3. **Célhatározói mellékmondat:**

- a. Ha a fő- és mellékmondat alanya nem azonos:

..., damit + KATI + kijelentő mód

Petra schickt ihren Mann ins Geschäft, damit er Milch und Käse kauft.

Petra elküldi a férjét, hogy tejet és sajtot vegyen. (A magyar itt felszólító módot használ!)

- b. Ha a fő- és mellékmondat alanya azonos:

..., um + zu + Infinitiv

Du sollst es dir aufschreiben, damit du es nicht wieder vergisst.

Du sollst es dir aufschreiben, um es nicht wieder zu vergessen.

Fel kellene írnod magadnak, nehogy még egyszer elfelejtsd.

A célhatározó kérdése: wozu? zu welchem Zweck? = miért, mi célból?

Wozu / Zu welchem Zweck schickt Petra ihren Mann ins Geschäft?

Miért / Mi célból küldi Petra a férjét a boltba?

4. **Módhatározói mellékmondatok:**

- I. anélkül, hogy... - ohne dass + KATI / ohne zu + Infinitiv

- a. Ha a fő- és mellékmondat alanya nem azonos:

..., ohne dass + KATI + kijelentő/feltételes mód (A magyar itt feltételes módot használ!)

Johann geht allein in die Stadt, ohne dass seine Eltern es ihm erlauben.

Johann egyedül megy a városba, anélkül hogy ezt a szülei megengednék neki.

Sie fing an zu weinen, ohne dass ich etwas Schlechtes gesagt habe/hätte.

Elkezdett sírni, anélkül hogy mondtam volna valami rosszat.

- b. Ha a fő- és mellékmondat alanya azonos:

..., ohne + zu + Infinitiv

Die Kinder gehen am Abend in die Disco, ohne dass sie ihre Eltern anrufen/anriefen.

Die Kinder gehen am Abend in die Disco, ohne ihre Eltern anzurufen.

A gyerekek este diszkóba mennek anélkül, hogy felhívnák a szüleiket.

Peter geht nach Hause, ohne dass er einkauft/einkaufte.

Peter geht nach Hause, ohne einzukaufen.

Peter hazamegy anélkül, hogy bevásárolna.

Sie hat mir geholfen, ohne dass sie es gewusst hat/hätte.

Sie hat mir geholfen, ohne es gewusst zu haben.

Segített nekem anélkül, hogy tudta volna.

- II. ahelyett, hogy... - (an)statt dass + KATI / (an)statt zu + Infinitiv

- a. Ha a fő- és mellékmondat alanya nem azonos:

..., anstatt dass + KATI + kijelentő mód (A magyar itt feltételes módot használ!)

Meine Schwiegermutter hat geklingelt, anstatt dass mein Freund gekommen ist/wäre.

Az anyósom csöngetett ahelyett, hogy a barátom jött volna.

- b. Ha a fő- és mellékmondat alanya azonos:

..., anstatt + zu + Infinitiv

Er spielt den ganzen Nachmittag, anstatt dass er lernt/lernte.

Er spielt den ganzen Nachmittag, anstatt zu lernen.

Egész délután játszik ahelyett, hogy tanulna.

- III. ahhoz, hogy... - um + zu + Infinitiv

Er arbeitet zu viel, um zum Friseur zu gehen.

Túl sokat dolgozik ahhoz, hogy elmehessen/elmenjen a fodrászhoz.

Der Mantel ist zu groß, um ihn tragen zu können.

A kabát túl nagy ahhoz, hogy hordani lehessen.

Es ist zu viel, um es in Worte zu fassen.

Ez túl sok ahhoz, hogy szavakba lehessen foglalni.

Es ist zu schön, um wahr zu sein.

Túl szép ahhoz, hogy igaz legyen.

Es ist zu schwer, um es lange zu ertragen.

Ez túl nehéz ahhoz, hogy el lehessen viselni.

Die Hose ist zu schön, um nur im Schrank zu liegen.

A nadrág túl szép ahhoz, hogy csak a szekrényben „porosodjon”.